

tjenesten mindre, og det er i sig selv alt andet end til Gunst for Arbejderne. Hvis Staten altsaa virkelig skal give bedre Arbejdsløn, maa det nødvendigvis være, fordi den hellere vil, ikke fordi den bedre kan end Fabrikkerne for Tiden. — Men Villien koster Penge! og i samme Grad, som Staten øger Arbejdslønnen, øger den ogsaa sit foran omtalte Underskud, og det betyder atter ringere Vilkaar for Roedyrkeren. — Og alt dette skulde man kunne tænke sig blot for at skaffe den paa Sp. 2661 nævnte i Princippet ganske forfejlede Støtte til Sukkerforbrugere.

Resultatet af Overvejelserne.

Flertallet forudser, at man fra Forslagsstillernes Side muligvis vil søge at give det Udseende af, at de her skildrede Virkninger umuligt kunne følge af et tilsyneladende saa uskyldigt Forslag; — men i Virkeligheden er Faren endog overhængende, for saa vidt som Ekspropriationen skal faa nogen som helst Betydning for Sukkerpriserne. Selvfølgelig indtræder Virkningen ikke med sin fulde Styrke straks for den første Øre, Prisen presses ned, men allerede den anden Øre bringer betydeligt Tab for Staten, saa Roedyrkerne nu maa til at lægge Ryg til ogsaa, og inden vi naa en Underpris, sammenlignet med de nuværende Forhold, af det ikke overdrevent store Beløb 5 Øre pr. Pund, vil Revolutionen ganske aabenbart være i fuld Gang, — i alt Fald hvis Roedyrkerne skulde bære endog blot Halvdelen deraf, idet det vilde betyde et Tab af over 60 Kr. pr. Td. Ld.

Udvalgets *Flertal* (R. Andersen, Birch, Bjerre, Brorsen, N. P. Jensen, Moestrup, N. C. Rasmussen og Reventlow) maa derfor hævde, at en saadan Prisnedgang vilde kunne naas paa langt mindre faretruende Maade ved, at Staten alene ofrede det omtalte Beløb ved at stryge sin Indtægt af Told og Afgift, — hvorved al Beskyttelse tillige forsvinder; det vilde netop betyde et Offer paa noget omkring 7 Mill. Kr. og en Prisnedgang af ca. 5 Øre pr. Pd., saaledes som det mere udførligt er paavist paa Sp. 2653. Efter de nævnte Medlemmers Mening (Reventlow dog undtagen) er dette netop det Maal, der for Sukkerets Vedkommende bør stiles efter, saa snart som de finansielle og Tidens Forhold i det hele taget aabne Mulighed derfor. — Og denne Vej frem over maa man derfor vedblivende anbefale trods alle lokkende Røster om bedre og hurtigere Veje.

Der har hidtil været set ganske bort fra, om Almenvellet kræver en saadan Ekspropriation (jfr. Sp. 2653), men efter foranstaaende er dette Spørgsmaal snart bragt fra Haanden, idet ingen kan være i Tvivl om, at Flertallet bestemt maa hævde, at Almenvellet kræver, at Ekspropriationen *ikke* finder Sted, og for saa vidt finder man, at Sagen med Rette kunde været afvist som stridende mod Grundlovens § 82.

Ud fra disse Forudsætninger fremsætte R. Andersen, Birch, Bjerre, Brorsen, N. P. Jensen, Moestrup og N. C. Rasmussen derfor følgende

Paastand paa Overgang til den næste Sag paa Dagsordenen:

„Idet Folketinget paa Grundlag af de foreliggende Oplysninger ikke finder Anledning til at virke for Indførelse af Statsdrift paa Sukkerproduktionens Omraade, opfordrer det Finansministeren til at have sin Opmærksomhed henvendt paa Toldbeskyttelsen for Sukker og ved gunstig Lejlighed at stille Forslag om yderligere Nedsættelse deraf — og gaar over til den næste Sag paa Dagsordenen“.